

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **M.**, bývajúcej v M., proti žalovanej **JUDr. A.**, sudkyňi Okresného súdu Martin, **o zaplatenie 9 133,50 Sk**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 6 C 34/2006 a na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 10 Co 119/2008, v konaní o vylúčenie sudcov Krajského súdu v Žiline z prejednávania a rozhodovania vecí, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Žiline JUDr. Martin Bargel, JUDr. Oľga Belková, Mgr. Katarína Beniačová, JUDr. Elena Brozmanová, JUDr. Ján Burik, JUDr. Dagmar Cabadajová, JUDr. Erika Čanádyová, JUDr. Mária Dubcová, Mgr. František Dulačka, JUDr. Yveta Dzugasová, Mgr. Kazimíra Hallová, JUDr. Miroslav Jamrich, JUDr. Zuzana Jančárová, JUDr. Jana Kotrčová, Juraj Krupa, JUDr. Jozef Milučký, JUDr. Ladislav Mejstřík, JUDr. Ivana Nemčeková, JUDr. Amália Paulerová, JUDr. Katarína Potocká, JUDr. Táňa Rapčanová, JUDr. Vladimír Sučík, Mgr. Miroslav Šepták, Mgr. Zuzana Štolcová, JUDr. Jana Urbanová, JUDr. Mária Urbanová, JUDr. Gabriela Veselová, JUDr. Dana Wänkeová a JUDr. František Potocký **s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania vecí.

Sudcovia Krajského súdu v Žiline JUDr. Eva Kyselová a JUDr. Milan Repáň **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania vecí.

Vec prikazuje Krajskému súdu v Nitre.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Žilina uznesením z 28. novembra 2007 č.k. 6 C 34/2006-38 odmietol nezrozumiteľné a neúplné podanie žalobkyne (§ 43 ods. 2 O.s.p.). Žalobkyňa napadla toto uznesenie odvolaním. V odvolacom konaní vedenom na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 10 Co 119/2008 oznámil sudca JUDr. Róbert Urban, že sú u neho dané dôvody, pre ktoré je

sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí (§ 14 ods. 1 O.s.p. a § 15 O.s.p.); následne sa obdobne vyjadrili aj ďalší sudcovia tohto súdu.

JUDr. Róbert Urban vo svojom vyjadrení uviedol, že JUDr. A. osobne pozná predovšetkým ako kolegyňu z okresného súdu patriaceho do územného obvodu Krajského súdu v Žiline. S menovanou sa stretáva v rámci vzdelávacích aktivít, tiež akcií stavovskej organizácie a dlhodobo s ňou spolupracoval ako s predstaviteľkou správy Okresného súdu Martin. Dodal, že s ňou má aj bežný kamarátsky kontakt. So zreteľom na tieto okolnosti zaujal názor, že jeho vzťah k nej výrazne presahuje rámec čisto profesionálneho vzťahu kolegov a tiež mieru obvyklej zdvorilostnej komunikácie osôb osobne známych.

Predseda Krajského súdu v Žiline pri predložení veci na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky poukázal na to, že v napadnutom uznesení žalovanou nie je fyzická osoba JUDr. A., ale právnická osoba – Okresný súd Martin a JUDr. A. koná za tento súd ako jeho predsedníčka. Podľa názoru predkladajúceho predsedu súdu vzťah JUDr. Róberta Urbana ku kolegyni JUDr. A. mu s prihliadnutím na jeho profesionalitu, skúsenosti a postavenie ústavného činiteľa nemôže objektívne brániť byť vo veci nestranným.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Žiline (§ 16 ods. 1 O.s.p.) pri posudzovaní danosti dôvodov vylučujúcich sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí vzal na zreteľ celý obsah spisu, vrátane podania žalobkyne na č.l. 1 spisu, v ktorom uviedla, že „žaluje JUDr. A.“ a tiež podania na č.l. 12 spisu, v ktorom menovanú žiadala, aby „jej poslala 9 633,50 Sk“ (obdobne vyznieva obsah jej podaní na č.l. 16, 19, 35, 36 spisu). Nadriadený súd zohľadnil tiež to, že v odvolaní proti odmietajúcemu uzneseniu súdu prvého stupňa (č.l. 41 spisu) žalobkyňa vyslovila požiadavku, aby jej podanie „nebolo prekrúcané úplne iným smerom“ a že ešte aj v tomto opravnom prostriedku s poukazom na „justičný omyl JUDr. A.“ žiadala, aby jej sumu 9 633,50 Sk „poslala späť“. So zreteľom na to dospel nadriadený súd k záveru, že pri posudzovaní existencie vzťahu relevantného v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p. nemožno na osobu JUDr. A. hľadiť tak, akoby ju žalobkyňa neoznačila za žalovanú. Pre úplnosť treba dodať, že všetky vyjadrenia sudcov Krajského súdu v Žiline, ktoré sú založené na č.l. 51 až 57 spisu, sa bez výnimky (vrátane vyjadrenia samotného predsedu tohto súdu) týkajú fyzickej osoby JUDr. A., a nie Okresného súdu Martin).

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o nezaujatosti. Účelom tohto ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Z hľadiska vylúčenia sudcu je právne významným vzťah sudcu buď k prejednávanej veci (o ktorý ide v prípade konkrétneho záujmu sudcu na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), alebo k účastníkom konania (ide oň napríklad v prípade priateľského vzťahu sudcu k účastníkovi konania) alebo k zástupcovi účastníka konania.

Ustanovenie § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná („justice must not only be done, it must also be seen to be done“)]. Rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Samotnú skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, účastníkom ktorej je iný sudca (ako je to aj v prejednávanej veci), nemožno považovať za dôvod, vylučujúci ho bez ďalšieho z prejednávania a rozhodovania veci. Vzťahy sudcov navzájom sú totiž vo všeobecnosti profesionálne, vecné. Len ak ich vzájomný vzťah prekročí hranice vecnosti a nadobudne znaky blízkeho osobného (priateľského) vzťahu, stáva sa táto okolnosť dôvodom vylučujúcim sudcu z prejednávania a rozhodovania veci v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p.

V prípade časti sudcov Krajského súdu v Žiline, ktorí sú vymenovaní v prvom výroku tohto uznesenia, nadriadený súd zohľadnil podstatu ich vyjadrenia, v zmysle ktorého JUDr. A. je nielen ich kolegyňa, ale zároveň tiež priateľka. V prípade zvyšnej časti sudcov Krajského súdu v Žiline vymenovaných v prvom výroku tohto uznesenia zohľadnil ich vyjadrenie, že menovaná je ich kolegyňa – sudkyňa a vzhľadom na to sa cítia byť zaujatí; tento ich vnútorný pocit, i keby vychádzal len zo vzťahu čisto pracovného (kolegiálneho),

bolo potrebné zohľadniť a rešpektovať, lebo ak má sudca sám subjektívne pochybnosti o svojej schopnosti prejednať a rozhodnúť vec nestranne a nezaujato, možno mať tieto pochybnosti aj objektívne. Z týchto dôvodov v prípade všetkých sudcov vymenovaných v prvom výroku tohto uznesenia dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru o existencii skutočnosti, ktorá je relevantná z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p.

Obsahom vyjadrenia sudcov Krajského súdu v Žiline, ktorí sú vymenovaní v druhom výroku tohto uznesenia je, že u nich nie sú dané okolnosti, ktoré by ich vylučovali z prejednávania a rozhodovania tejto veci. JUDr. A. nepoznajú a necítia sa byť zaujatí. Keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu spisu nezistil žiadnu okolnosť svedčiacu o opaku, rozhodol, že títo sudcovia nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci.

Keďže len v prípade dvoch sudcov, ktorí mali vec prejednať a rozhodnúť, nie je daný dôvod vylučujúci sudcu z prejednávania a rozhodovania veci (a preto nemožno zostaviť trojčlenný senát tohto súdu), dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že tu nastala procesná situácia, na ktorú dopadá § 12 ods. 1 O.s.p. V zmysle tohto ustanovenia ak nemôže príslušný súd o veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení, musí byť vec prikázaná inému súdu toho istého stupňa. Vzhľadom na to prikázal vec Krajskému súdu v Nitre.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. augusta 2008

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková